

Yasmijn Karhof
Reality is a fingerprint
(Beautiful Distress, 2016)

Zien is interpreteren en niet louter registreren, vindt multimediaal kunstenaar Yasmijn Karhof (Edam 1974). In haar werk – fotografie, film, performance en installaties – brengt ze de werkelijkheid in beeld zoals die 'wezenlijk' wordt gezien.

Ze is op zoek naar vertellingen die niet kunnen worden uitgedrukt in taal. Het verhaal wordt uitsluitend door het beeld bepaald; de toeschouwer kijkt met de personages mee en kan net als zij slechts met moeite bepalen waar de werkelijke wereld ophoudt en de verbeelde wereld begint. Karhof, die in 2000 afstudeerde aan de Gerrit Rietveld Academie en in 2005 aan de Rijksakademie resideerde, verbleef van begin oktober tot eind 2016 in de Beautiful Distress Residency in het Kings County Hospital in Brooklyn.

Om te visualiseren – of 'uitwendig te maken' – wat in de instelling gebeurt, vroeg ze patiënten, psychiaters, psychologen en artsen van de crisisdienst hoe het is om de greep op de werkelijkheid te verliezen. De quotes schreef ze op kartonnen borden. Vervolgens maakte ze op de binnenplaats van het ziekenhuis een groepsfoto, waarvoor personeel en ex-patiënten een tekst uitzochten waarin ze zichzelf herkennen.

Van de foto heeft ze in samenwerking met het TextielLab van het TextielMuseum in Tilburg een wandkleed gemaakt. Weven is een techniek die traditioneel gezien in bezigheidstherapieën wordt toegepast; geweven wordt de groepsfoto bovendien tijdlozer en abstracter.

Marisca Voskamp
Ademtocht (Het Vijfde
Seizoen, 2007)

Marisca Voskamp (Gorssel 1970) studeerde in 1995 af aan de Gerrit Rietveld Academie, de audiovisuele afdeling. Ze maakte onder meer de zeefdruk *Het boterbriefje* van Albert Heijnmargarine, die smelt als het licht achter het werk 'aan-gaat' en stolt als het licht dooft. Ook maakte ze zeven levensgrote, naakte evenbeelden, gegoten uit glycerinezeepp, waar galeriebezoekers hun handen mee mogen wassen. Mensen iets laten doen, vindt Voskamp spannend; in haar werk draait het om de interactie.

In 2007, toen Voskamp bewoner was van Het Vijfde Seizoen, verzamelde ze de adem van alle afdelingen – van medewerkers van alle afdelingen en cliënten – door hen te vragen plastic zakjes vol te blazen. Alle zakjes werden samengebonden tot één grote wolk, genaamd *Ademtocht*.

Zo maakte ze de motor van het leven zichtbaar.

Voor de tentoonstelling in Nieuw Dakota keerde ze terug naar de Willem Arntsz Hoeve en vroeg ze personeel en patiënten – zowel nieuwe als oude bekenden – nogmaals adem te doneren voor haar kunstwerk. Er werd opnieuw heel positief gereageerd op haar verzoek; de patiënten, die doorgaans onzichtbaar blijven, vonden het een fijne manier om zichzelf zichtbaar te maken.

Jan Pieter Ekker